

१३. मिडिया र राजनीति Media and Politics

१३.१ राजनीति Politics

2763. अखबारकर्मीहरू र बुद्धिजीवीहरूसँग दुईचार कुरा
चिन्तनराज आत्रेया २०५७ महिमा, ८ वैशाख, पृ.२।
2764. अखबार किन पूर्वाग्रही बनिरहेका छन्?
प्रदीप नेपाला २०५६। आजको समाचारपत्र, ६ असोज, पृ. ४।
2765. अखबारलाई महाधिवेशन लागेर हुन्छ र?
प्रदीप नेपाला २०५४। दृष्टि, ३ भदौ, पृ.१/८।
2766. अखबारले सामूहिक सङ्गठनकर्ताको भूमिका निर्वाह गर्दछ
शिशिर कुमार २०५३। हाँक, ५ मङ्सिर, पृ.३।
2767. अखबारले सामूहिक सङ्गठनकर्ताको भूमिका निर्वाह गर्दछ
शिशिर कुमार २०५९। सुनकोशीको सुसाई ११:९-१०।
2768. अन्यौलमा पार्ने नेपाली पत्रकारिता
देवेन्द्र गौतमा २०५५। खबरकागज, २ पुस, पृ.१।
2769. अमिता र किसुनजीभन्दा पर?
तीर्थ कोइराला २०५६। हिमालय टाइम्स, १३ असार, पृ. ४।
2770. आजको सन्दर्भमा नेपाली पत्रकारिता
मदन शर्मा २०५६। सञ्चार पथ। कमलेश डि.सी., सं., पृ. ४८-४९।
सुर्खेत: नेपाल पत्रकार महासङ्घ, सुर्खेत शाखा।
2771. एउटा उच्चस्तरीय आश्वासनको कथा
किशोर नेपाला २०५५। पत्रकारिता, असार-साउन, पृ.३-४।
2772. एमाले सरकार र सञ्चारमाध्यम
जगतरञ्जना २०५२। कान्तिपुर, १० साउन, पृ. ४।
2773. कम्युनिष्ट पार्टीको वैधानिक पत्रिकाको विषयमा
निर्मल लामा २०५८। नयाँमोर्चा, २३ असोज, पृ. ४।

2774. **कान्तिपुरलाई राजद्रोहको मुद्दा- एक संस्मरण**
हेमराज ज्ञवाली। २०५८। *कान्तिपुर*, ८ कात्तिक, पृ. ६।
2775. **कुन पत्रकार कसरी सञ्चालित छन्?**
अश्वत्थामा शर्मा। २०५६। *कान्तिपुर टुडे* १(१):१८-१९।
2776. **कुनै बेला प्रधानमन्त्री 'हकर' र उपप्रधानमन्त्री 'सम्पादक' थिए**
नारायण वाग्ले। २०५८। *कान्तिपुर*, २६ जेठ, पृ. ७।
2777. **कुरा सन् दुई हजारतिरका**
धर्मानन्दा। २०५४। *आजको समाचारपत्र*, १२ असार, पृ. ५।
2778. **कुर्सीको लागि देश बेच्नेहरूको पक्षमा पत्रकारिताको दुरुपयोग**
मणिराज उपाध्याय। २०५९। *नेपाल समाचारपत्र*, १३ भदौ, पृ. ४।
2779. **के वाम पत्रकारिता अराजकताको द्योतक हुनसक्छ?**
शक्ति लम्साला। २०५०। *जनादेश*, १२ पुस, पृ. २।
2780. **गलत सूचना प्रवाह र सरकारको दायित्व**
भूलनाथ खनाल। २०५७। *नेपाल समाचारपत्र*, २६ पुस, पृ. ४।
2781. **गेमप्लानपछिका गेमप्लानहरू**
तरुण पौडेल। २०५९। *स्पेसटाइम (तेस्रो वर्ष प्रवेश विशेष)*,
१७ कात्तिक, पृ. ५।
2782. **चुनावलाई सफल पार्न नेपाली प्रेस प्रयासरत: सर्वेक्षण**
नाम उल्लेख नभएको। २०५९। *हिमालय टाइम्स*, ६ मङ्सिर, पृ. २।
2783. **चोखो निर्वाचन र नबिटुलिएको सञ्चारमाध्यम**
निर्मलकुमार आचार्य। २०५३। *गोरखापत्र*, २३ पुस, पृ. ६।
2784. **चौथो अङ्गको कर्तव्य र सरकारी दृष्टिकोण**
खुमवहादुर डि.सी. 'भावुक'। २०५६। *सञ्चार पथ*। कमलेश डि.सी.,
सं., पृ. ४६-४७ सुर्खेत: नेपाल पत्रकार महासङ्घ, सुर्खेत शाखा।
2785. **चौथो अङ्ग राजनैतिक दलको हतियार होइन**
केशव दुवाडी। २०५३। *आजको समाचारपत्र*, ३१ साउन, पृ. ५।
2786. **छोरी कुटी बुहारी तर्साउनु**
विनय कसजू। २०५७। *बुधवार*, ४ माघ, पृ. ८।
2787. **छ्याङ्ग उभ्रिएको आकाशमा 'सेन्सरसिप' को कालो बादल**
गुणराज लुईटेला। २०५७। *कान्तिपुर (कोसेली)*, १४ असोज पृ. का
2788. **जनसङ्घर्ष र पत्रपत्रिका**
जनकप्रसाद हुमागाईं। २०५०। *प्रकाश*, १६ फागुन, पृ. ४।
2789. **जुठा मुकुन्द आचार्य र चोखा नेपाली सांसदहरू**
कोषराज न्यौपाने। २०५७। *हिमालय टाइम्स*, ३ वैशाख, पृ. ४।

2790. **जेठ १९ रात्रीको संस्मरण: समाचार खोजी र पुष्टि गर्दागर्दै उज्यालो भयो**
तरुण पौडेल। २०५८। *स्पेसटाइम (स्पेस वार्षिकोत्सव विशेष)*, १७ कात्तिक, पृ.ख।
2791. **भार्लाङ्गे राजनीति र बाइफाले पत्रकारिता**
विष्णु प्रसाई। २०४९। *साप्ताहिक विमर्श*, २ असोज, पृ.९।
2792. **टेम्पोमाथि कालो भण्डा र अभिव्यक्ति स्वतन्त्रताको प्रश्न**
भगीरथ योगी। २०५७। *स्वतन्त्र अभिव्यक्ति (सहस्राब्दी विशेषाङ्क)*, पुस, पृ.७।
2793. **दरबार हत्याकाण्डको ऐनामा नेपाली पत्रकारिता**
प्रकाश अधिकारी। २०५८। *खबर*, साउन-भदौ, पृ.७-९।
2794. **दरबार हत्याकाण्डको ऐनामा नेपाली पत्रकारिता**
प्रकाश अधिकारी। २०५९। *मिडियाको अन्तर्वस्तु: विविध विश्लेषण*। प्रत्यूष वन्त, रमेश पराजुली र रमा पराजुली, सं., पृ.७३-७६। काठमाडौं: मार्टिन चौतारी/सामाजिक विकास तथा अनुसन्धान केन्द्र।
2795. **दृष्टि र जनआन्दोलन**
नारायण ढकाल। २०५३। *दृष्टि*, २० कात्तिक, पृ.३।
2796. **नहोस् पीत-पत्रकारिता: पीत-राजनीति पनि त ठीक नहोला**
संजमो कोइराला। २०५१। *पुनर्जागरण*, २ फागुन, पृ.२।
2797. **नारायणहिटी हत्याकाण्डपछिको समयमा देखिएको 'सञ्चार' को अनुहार**
हरिगोविन्द लुईटेला। २०५८। *मूल्याङ्कन* ८८:२६-२८।
2798. **नारायणहिटी हत्याकाण्ड: 'ब्रोडशिट'को कभरेज**
रमा पराजुली। २०५९। *मिडियाको अन्तर्वस्तु: विविध विश्लेषण*। प्रत्यूष वन्त, रमेश पराजुली र रमा पराजुली, सं., पृ.४९-७१। काठमाडौं: मार्टिन चौतारी/सामाजिक विकास तथा अनुसन्धान केन्द्र।
2799. **नारायणहिटी हत्याकाण्ड: 'ब्रोडशिट'को कभरेज**
रमा पराजुली। सन् २००२। *स्टडीज इन नेपाली हिस्ट्री एण्ड सोसाइटी* ७(१):१७७-२०९।
2800. **निर्वाचनमा आम सञ्चारको भूमिका महत्वपूर्ण**
वद्री तिवारी। २०५५। *आजको समाचारपत्र*, २१ फागुन, पृ.४।
2801. **निर्वाचन २०५६: मिडिया लाइनको निर्वाचन ई बुलेटिन**
रोनाल्ड न्याशा। २०५७। *कान्तिपुर*, १६ असार, पृ.६।
2802. **नुवागाउँको वास्तविकता, सरकारी पराजयपछिको सूचना आतङ्क**
मनत्राषि धिताला। २०५८। *जनादेश*, ९ साउन, पृ.३।

2803. **नेपाल-भारत सम्बन्धमा सञ्चारमाध्यमको भूमिका**
कपिल काफ्ले। २०५७। *नेपाल समाचारपत्र*, ८ साउन, पृ. ४।
2804. **नेपाली छापामा गधाहरूको विगविगी**
रत्ननिधि रेग्मी। २०५०। *समकालीन*, ११ मङ्सिर, पृ. २।
2805. **नेपाली छापामा दुनै काण्डपछिको माओवादी विद्रोह**
प्रशान्त अर्याल। २०५९। *मिडियाको अन्तर्वस्तु: विविध विश्लेषण*।
प्रत्यूष वन्त, रमेश पराजुली र रमा पराजुली, सं., पृ. १९-३७।
काठमाडौं: मार्टिन चौतारी/सामाजिक विकास तथा अनुसन्धान केन्द्र।
2806. **नेपाली पत्रकारिताको विकास र राजसंस्थाको योगदान**
डिल्लीराम निर्भिका। २०३३। *नेपालमा पत्रकारिता स्मारिका २०३३*।
इन्दुकान्त शर्मा र अरूहरू, सं., पृ. १०३-१०४। काठमाडौं: नेपाल
पत्रकार सङ्घ, नवौं महाधिवेशन तयारी समिति।
2807. **नेपाली पत्रपत्रिकाहरूमाथिको भारतीयकरण औपनिवेशिक दासत्व हो**
शक्ति लम्साला। २०५०। *जनादेश*, ९ चैत, पृ. २।
2808. **नेपाली प्रेसविरुद्धको सरकारी आक्रमणले जन्माएका अहम् सवालहरू**
गङ्गाप्रसाद उप्रेती। २०५८। *प्रकाश*, २९ जेठ, पृ. २।
2809. **नेपाली राजनीतिको चर्चित काल र पत्रकारिता** (पुस्तक समीक्षा)
कोमल भट्ट। २०५८। *राजधानी*, ७ पुस, पृ. ५।
2810. **नेपाली राजनीति, ऋतिक प्रकरण र सञ्चारप्रति सरकारको दृष्टि**
शोभा गौतमा। २०५७। *जनधारणा*, २७ पुस, पृ. ५।
2811. **पक्राउको समाचार विश्वभरि**
दिनेश वाग्ले। २०५८। *नेपाल पाक्षिक* १(२१):८-९।
2812. **पञ्चायती प्रजातन्त्र र पत्रकारिता**
पुष्प थपलिया। २०३०। *रमभ्रम* ९(३):३०-३१।
2813. **पञ्चायती प्रजातन्त्र र नेपाली पत्रकारिता**
गोविन्द वियोगी। २०४४। २०१७ *सालपछिको नेपाल*। गोवर्धननाथ
शर्मा (जी.एन.दाई), सं., पृ. १७०-१७२। काठमाडौं: चैतन्य सिटौला।
2814. **पत्रकारको पछाडि राजनीतिज्ञ लाग्छन् कि...?**
अमृता बाँस्कोटा। २०५४। *दृष्टि*, २४ वैशाख, पृ. ४।
2815. **पत्रकारकै विरुद्धमा पत्रकार लाग्ने हो कि?**
ओजश्वी। २०३३। *गतिविधि*, ३० वैशाख, पृ. ५।
2816. **पत्रकारको हत्या र सफल आन्दोलन** (सम्पादकीय)
कान्तिपुर। २०५९। ९ भदौ, पृ. ६।
2817. **पत्रकार जगत सम्बन्धमा** (सम्पादकीय)
नेपालीपत्र। २०४८। ७ चैत, पृ. ४।

2818. पत्रकार नवराज शर्माको हत्याले उठाएको प्रश्न
नारायण ढकाला २०५९। गोरखापत्र, १५ भदौ, पृ.६।
2819. पत्रकार- पत्रकार हुने कि कार्यकर्ता
गिरीश पोखरेला २०५२। गतिविधि, २४ मङ्सिर, पृ.५।
2820. पत्रकार र राजनीतिज्ञहरू अरूण-३ को भ्रममा अझ कति अल्मलिने?
दीपक ज्ञवाली। २०५४। देशान्तर, ३० चैत, पृ.५।
2821. पत्रकारिता: केही अनुभूति र समस्याहरू
गोविन्द आचार्य। २०५७। पत्रकारिता वार्षिक स्मारिका। ईश्वरी वाग्ले
र भूपराज खड्का, सं., पृ.५५। काठमाडौं: नेपाल पत्रकार महासङ्घ,
काठमाडौं शाखा।
2822. पत्रकारिताप्रतिको दरिद्र राजनीतिक दृष्टिकोण
मणिराज उपाध्याय। २०५८। नेपाल समाचारपत्र, ५ कात्तिक, पृ.५।
2823. पत्रकारितामा आएको परिवर्तनप्रति सरकारी बेवास्ता
कपिल काफ्ले। २०५७। नेपाल समाचारपत्र, २५ वैशाख, पृ.४।
2824. पत्रकारितामा राजनीतिकरण
रामप्रसाद गजुरेला। २०५८। हिमालय टाइम्स, २१ वैशाख, पृ.४।
2825. पत्रकारितामा सत्ताको भक्तिगान र आतङ्कको जयकार
कीर्तिबहादुर कार्की। २०५९। नेपाल समाचारपत्र, १७ साउन, पृ.४।
2826. पत्रकारिता र निर्वाचन
शिव गाउँले। २०५६। खबर, वैशाख-जेठ, पृ.१/३-५।
2827. पत्रकारिता र राजनीति
तिलक आचार्य। २०५७। मोफसल। शेरबहादुर के.सी. र अरूहरू, सं.,
पृ.४७। बुटवल: नेपाल पत्रकार महासङ्घ, रुपन्देही शाखा।
2828. पत्रकारिता र राजनीति
शिव गाउँले। २०५५। खबर, फागुन-चैत, पृ.१-५।
2829. पत्रकारिता र राजनीति
शिव गाउँले। २०५५। देशान्तर, ७ चैत, पृ.३।
2830. पत्रिका पार्टीको बुलेटिन
रामचन्द्र भट्टराई। २०५६। नेपाल १३०:३४-३५।
2831. पत्रिकाले पनि राजनीति गर्न थालेपछि
गोपाल खनाल। २०५५। पत्रकारिता, भदौ-असोज, पृ.३०-३३।
2832. परीक्षाको घडीमा पत्रकारिता
बद्री पौड्याल। २०५१। साप्ताहिक विमर्श, १६ मङ्सिर, पृ.७।
2833. प्रकाश, गोपाल र नेपाली सञ्चारकर्मी
तरुण पौड्याल। २०५८। स्पेसटाइम, २२ फागुन, पृ.५।

2834. 'प्रगतिशील' मिडिया खोइ?
प्रत्युष वन्ता २०५८। *मूल्याङ्कन* ९३:३८।
2835. प्रजातन्त्रको सुदृढीकरणमा सार्वजनिक सूचना प्रवाहको भूमिका
रमेश तुफाना २०५४। *गोरखापत्र*, ३ मङ्सिर, पृ.६।
2836. प्रजातान्त्रिक सरकार: सञ्चारमाध्यम र वर्तमानका विसङ्गतिहरू
कृष्ण कँडेल २०५५। *तरुण*, ४ साउन, पृ.४।
2837. प्रेसमाथिको नियन्त्रण आवश्यक छैन (सम्पादकीय)
हिमाल। २०५८। ११(१८):४।
2838. प्रेसमाथि सेन्सरसीप होइन आत्मनिर्णय
लालदेउसा राई २०५७। *पत्रकारिता वार्षिक स्मारिका*। ईश्वरी वाग्ले
र भूपराज खड्का, सं., पृ.१०-१२। काठमाडौं: नेपाल पत्रकार महासङ्घ,
काठमाडौं शाखा।
2839. बी.पी. र नेपाली पत्रकारिता
रमेशनाथ पाण्डे २०५८। *साप्ताहिक विमर्श*, २९ भदौ, पृ.१/७।
2840. बंगारु र गिरिजाबाबुका लागि तहल्का पत्रिका
कपिल काफ्ले २०५७। *नेपाल समाचारपत्र*, १२ चैत, पृ.४।
2841. भट्टेडाँडा र प्रेस स्वतन्त्रता
शक्ति लम्साला २०५५। *जन आह्वान*, ७ फागुन, पृ.६।
2842. भारतमा माओवादी गतिविधि तीव्र, माओवादी पत्रिकाहरू नेपाली
गाउँमा वितरण
कर्ण शाहा २०५९। *नेपाल जागरण*, ४ मङ्सिर, पृ.३।
2843. मध्यावधि निर्वाचन र साप्ताहिक अखबारहरू
नाम उल्लेख नभएको। २०५१। *गतिविधि*, ९ फागुन, पृ.५।
2844. मध्यावधि निर्वाचन र साप्ताहिक अखबारहरू
नाम उल्लेख नभएको। २०५१। *समकालीन*, २६ माघ, पृ.२।
2845. महानिर्वाचन २०४८ र सञ्चार व्यवस्था
आनन्दराम आचार्य २०४८। *गोरखापत्र*, ३० वैशाख, पृ.४।
2846. माओवादी आतङ्क, जनप्रतिकार र सञ्चारमाध्यम
चन्द्रकिशोर भ्ना २०५८। *नयाँ सडक*, १८ कात्तिक, पृ.४।
2847. माओवादी आन्दोलन तथा नेपाली प्रेस: एक सामान्य चर्चा
दीपक थापा २०५८। *शान्तिको खोजी*, पृ.७७-८२। काठमाडौं: साप
नेपाल।
2848. माओवादी आन्दोलन, सरकार र नेपाली प्रेस
राजेन्द्र दाहाल २०५७। *स्वतन्त्र अभिव्यक्ति (सहस्राब्दी विशेषाङ्क)*, पुस,
पृ.१-२।

2849. **माओवादी आन्दोलन, सरकार र नेपाली प्रेस**
राजेन्द्र दाहाला २०५९। *मिडियाको अन्तर्वस्तु: विविध विश्लेषण*।
प्रत्यूष वन्त, रमेश पराजुली र रमा पराजुली, सं., पृ.१५-१८।
काठमाडौं: मार्टिन चौतारी/सामाजिक विकास तथा अनुसन्धान केन्द्र।
2850. **माओवादीको कैदमा थुनिन सक्दैन प्रेस स्वतन्त्रता (सम्पादकीय)**
कान्तिपुर। २०५८। २७ भदौ, पृ.६।
2851. **माओवादीको समाचारले नै किन प्राथमिकता पाउँछ?**
मधुसूदन पाण्डेया २०५७। *पुनर्जागरण*, २० भदौ, पृ.७।
2852. **माओवादीप्रतिको दृष्टिकोण र समाचारमा विश्लेषणको प्रसङ्ग**
शोभा गौतमा २०५६। *नेपाल समाचारपत्र*, २ असोज, पृ.४।
2853. **माओवादी बढाउने पत्रकार नै हुन त?**
नाम उल्लेख नभएको। २०५७। *विश्वदीप*, ७ असोज, पृ.६-७।
2854. **माओवादी र प्रेस: उत्सुकता र भयको सम्बन्ध**
गुणराज लुईटेला २०५९। *मिडियाको अन्तर्वस्तु: विविध विश्लेषण*।
प्रत्यूष वन्त, रमेश पराजुली र रमा पराजुली, सं., पृ.३९-४८।
काठमाडौं: मार्टिन चौतारी/सामाजिक विकास तथा अनुसन्धान केन्द्र।
2855. **माओवादी हिंसा र नेपाली छ्पाहरू**
हरि अधिकारी। २०५७। *गोरखापत्र*, १८ चैत, पृ.६।
2856. **माध्यमका यी नाइकेहरू: के साँचै लाटाबुझा छन् त?**
भैरव रिसाला २०४७। *दृष्टि*, २ जेठ, पृ.७।
2857. **मेच कब्जामा चाहिन्छ, ई-सञ्चारको के मतलब!**
द्वारपाला २०५७। *नेपाल समाचारपत्र*, १६ वैशाख, पृ.४।
2858. **यस्तै हुन्छ मन्त्री 'सिपाही' बनेपछि**
युवराज घिमिरो २०५८। *कान्तिपुर*, ४ असार, पृ.७।
2859. **राजनीतिक समाचार कि समाचारमा राजनीतिकरण**
विजय चालिसे २०५४। *गोरखापत्र*, ९ माघ, पृ.६।
2860. **राजनैतिक संरक्षणमा पत्रकारिता**
सुरेश आचार्य २०५३। *श्री सगरमाथा*, २९ चैत, पृ.४।
2861. **राजनीति र पत्रकारिताको एघार वर्ष**
कुलचन्द्र वाग्ले २०५८। *गोरखापत्र*, ३ वैशाख, पृ.६।
2862. **राजसंस्था नभएको भए उहिल्यै नेपाल बेचिन्थ्यो (अन्तर्वार्ता)**
पुष्पराज प्रधाना २०५९। *हिन्दू*, १३ असार, पृ.८।
2863. **राष्ट्रिय सहमतिमा आमसञ्चार**
विजय चालिसे २०५९। *गोरखापत्र*, २२ मङ्सिर, पृ.६।

2864. राष्ट्रिय स्वार्थमा प्रेसको परिचालन
कपिल काफ्ले २०५८। *नेपाल समाचारपत्र*, २३ वैशाख, पृ. ४।
2865. वैचारिक सङ्घर्ष र योजनाबद्ध प्रकाशनको प्रश्न
ऋषिराज बराला २०५४। *महिमा*, १८ जेठ, पृ. ५।
2866. शाही संहार/मिडियाको भूमिका: निरीह देखिए नेपाली मिडिया
मुकुल हुमागाईं २०५८। *हिमाल* ११(५):२५।
2867. संवैधानिक राजतन्त्र र अभिव्यक्ति स्वतन्त्रता
राजेश्वर थापा २०५०। *पुनर्जागरण*, १५ वैशाख, पृ. ७/८।
2868. सञ्चार क्षेत्रमा अन्तरिम सरकारको के जिम्मेवारी छ?
कृष्णप्रसाद सिग्दाला २०४७। *गोरखापत्र*, ७ जेठ, पृ. ४।
2869. सञ्चार क्षेत्रमा पुरानै प्रवृत्ति
उमाभद्र खनाला २०४७। *नेपालीपत्र*, १ भदौ, पृ. ४।
2870. सञ्चार क्षेत्रमा विश्वासको सङ्कट
विष्णु प्रभाता २०५१। *साप्ताहिक विमर्श*, ६ माघ, पृ. ७।
2871. सञ्चार जगतको त्रासदी
गोविन्द वर्तमाना २०५९। *राजधानी*, २८ असार, पृ. ७।
2872. सञ्चारमाध्यमको निष्पक्षता र एमालेको नैतिकता
शिशिर शर्मा २०५४। *गतिविधि*, ५ साउन, पृ. ५।
2873. सञ्चारमाध्यम: दायित्वबोध नै सुन्दर भविष्यको द्योतक
विजय चालिसे २०४८। *गोरखापत्र*, ६ असोज, पृ. ६।
2874. सञ्चारमाध्यम र माधव नेपाल
मदनमणि दीक्षिता २०५७। *हिमालय टाइम्स*, २९ जेठ, पृ. ४।
2875. सञ्चारलाई काङ्ग्रेसीकरण गर्न नचाहने सरकार
जनार्दन आचार्य २०४९। *नेपालीपत्र*, ९ माघ, पृ. ४।
2876. सत्ताआतङ्क: पीत पत्रकारिता र जनयुद्धको गति
डी. कौडिन्या २०५५। *योजना*, २८ जेठ, पृ. ३/६।
2877. सन्दर्भ: अन्तर्राष्ट्रिय प्रेस स्वतन्त्रता दिवस- नेता र पार्टीको पछि
लागेर गरिने 'स्वतन्त्र' पत्रकारिता
कपिल काफ्ले २०५५। *आजको समाचारपत्र*, २० वैशाख, पृ. ५।
2878. सबैभन्दा समझदार जनता नै देखिए
पुष्करलाल श्रेष्ठ २०५८। *नेपाल समाचारपत्र*, ३ असार, पृ. ४।
2879. समाचारको संसारमा 'प्रचार कार्यकर्ता' को भूमिका
नारायण ढकाला २०५८। *नयाँ सडक*, ५ भदौ, पृ. ४।
2880. समाचारपत्रको स्थिति र सुझाव
जगतरञ्जना २०५०। *गोरखापत्र*, २२ मङ्सिर, पृ. ४।

2881. **समाचारमा माओवादी**
गुणराज लुईटेला २०५८। *खबर*, असोज-कात्तिक, पृ.१/३-५।
2882. **सरकारको सञ्चार सल्लाहकार: आफूलाई सही प्रमाणित गर्न अरूका नराम्राहरूको पहाड उठाउने शैलीलाई कसैले राम्रो मान्दैन**
प्रदीप नेपाल २०५९। *राजधानी*, १ पुस, पृ.६।
2883. **सरकार, भट्टी अनि दुई ट्वाक र रिपोर्टिङ्ग**
केशर कार्की २०५८। *द डेष्टिनेशन* १(१):२।
2884. **सरकार र पत्रकार**
कुवेर शर्मा २०४६। *नेपालको आधुनिकीकरण र विकास*, पृ.४४-४७।
काठमाडौं: वीणा प्रकाशन।
2885. **सरकारी माध्यमको 'काङ्ग्रेसीकरण'**
तारा दाहाला २०४७। *साप्ताहिक जनमञ्च* १(१४):२२-२३।
2886. **सरकारी सञ्चारमाध्यम र आम निर्वाचन**
नाम उल्लेख नभएको २०४८। *युगसम्वाद*, ४ जेठ, पृ.४।
2887. **सरकारी सञ्चारमाध्यम र आगामी निर्वाचन**
श्रीमण गौतमा २०४७। *दृष्टि*, २७ चैत, पृ.३।
2888. **सशस्त्र सङ्घर्षको अवस्थामा सञ्चार क्षेत्रको भूमिका**
कृष्ण गौतमा २०५७। दक्षिण एशिया मानवअधिकार मञ्च (साफर) द्वारा काठमाडौंमा आयोजित 'माओवादी जनयुद्धका कारण मानव अधिकारको स्थितिमा पारेको प्रभाव' विषयक गोष्ठीमा प्रस्तुत कार्यपत्र, २०-२१ मङ्सिर।
2889. **साँढे नेता पत्रिकामाथि घोडा चढेर चुनाव खान्छन्**
कपिल काफ्ले २०५५। *आजको समाचारपत्र*, २४ माघ, पृ.४।
2890. **सुब्बा कृष्णलालको बलिदान, माओवादी समस्या र सञ्चारमाध्यम**
चन्द्रकिशोरा २०५६। *गोरखापत्र*, १९ मङ्सिर, पृ.६।
2891. **सूचनाको हक पनि माओवादीको बन्दी बन्दैछ**
प्रभुनारायण बस्नेत २०५८। *हिमालय टाइम्स*, २९ भदौ, पृ.४।
2892. **सूचनाको मुहानमा लागेको ताल्चा**
मोहन मैनाली २०५८। *हिमाल बुलेटिन* २, ४ असार।
2893. **सूचना प्रवाह, शोकमा समारोह र मनको अवस्था**
गुणराज लुईटेला २०५८। *कान्तिपुर*, १२ असार, पृ.७।
2894. **सूचना विरोधी निरङ्कुश सरकार**
प्रकाशगम्भीरसिंह रायमाझी २०५९। *नेपाल समाचारपत्र*, २ भदौ, पृ.३।
2895. **सूचना रोक्ने षडयन्त्र र निर्मम सत्य**
दामोदर तिमल्सिना २०५८। *जनएकता*, १५ साउन, पृ.६।

2896. **स्कूले दमन र सञ्चारमाध्यमको उदासिनता**
राजेन्द्र महर्जन। २०५७। *कान्तिपुर*, १३ फागुन, पृ.७।
2897. **स्पेसको धाक, रवाफ र सरकार**
नाम उल्लेख नभएको। २०५७। *नयाँ सडक*, २४ पुस, पृ.१।
2898. **श्रीमान् पत्रकार र उहाँहरूको राजनीति**
केदार कोइराला। २०५१। *साप्ताहिक जनमञ्च* ५(१८):१८।
2899. **हाम्रा सञ्चारमाध्यमहरू र आगामी निर्वाचन**
गङ्गाबहादुर थापा। २०५६। *खबर*, वैशाख-जेठ, पृ.६-८।
2900. **२०४३ सालको आम निर्वाचन र प्रचारमाध्यम: केही पत्रपत्रिकाहरूमा प्रकाशित समाचारको सङ्क्षिप्त विश्लेषण**
भीमबहादुर रावला। २०४४। अप्रकाशित प्रतिवेदन, नेपाल र एशियाली अनुसन्धान केन्द्र, त्रि.वि.।
2901. **Blue Pencil Red Ink & Shades of Truth**
Yubraj Ghimire. 2001. *Outlook* 2 July, pp.31-32.
2902. **Communication Media in the Political Development of Nepal**
Yugeshwar Prasad Verma. 1989. Paper presented at the centre for Asian Studies, University of Texas, USA, 7 December.
2903. **Democracy: Media Responsibilities**
Prem N. Kakkar. 1991. *The Rising Nepal*, 13 April, p.4.
2904. **Don't Knock the Press**
M.R. Josse. 1999. *The Kathmandu Post*, 1 December, p.4.
2905. **General Election 1999: State Media Monitoring Report**
MSI. 1999. Unpublished report, MSI.
2906. **Grief Vulture at the Kathmandu Palace**
Rupa Joshi. 2001. <http://www.thehoot.org>.
2907. **Issues and Ideas: Media Myths and Heresies**
MRJ. 1990. *The Rising Nepal*, 11 September, p.4.
2908. **Journalism and Politics: Where to Draw the Line?**
Lok Deep Thapa. 1995. *The Rising Nepal (Friday Supplement)*, 24 March, p.1.
2909. **Maoist Movement and Freedom of Expression**
Shobhakar Bhudhathoki. 2001. *Free Expression*, May, p.32.
2910. **Maoist Movement, Government and the Nepali Press**
Rajendra Dahal. 2000. *Free Expression (Millennium Issue)*, December, pp.14-15.
2911. **Media and Politics**
Sangita Khadka. 1993. *The Rising Nepal*, 2 December, p.4.

2912. **Media and Terrorism** (editorial)
The Rising Nepal. 2002. 4 May, p.4.
2913. **Media: Demonizing the Maoists?**
Pratyoush Onta. 2001. *The Kathmandu Post*, 21 September, p.5.
2914. **Media in Political Communication**
Susil R. Pandey. 2002. In *Media in Society*, pp.53-89.
Kathmandu: NPI.
2915. **Media Monitoring: Mid-term General Election 2002 and Royal Proclamation October 4, 2002.**
MSI. 2003. Unpublished report, MSI.
2916. **Media Monitoring on Conflict: Quantitative Figure**
MSI. 2002. Unpublished report, MSI.
2917. **Media Muscle**
LDT. 1991. *Sunday Despatch*, 7 April, p.8.
2918. **Media: On SAARC Reporting**
Pratyoush Onta. 2001. *The Kathmandu Post*, 21 December, p.4.
2919. **Media Pluralism and SAARC**
Gokul Pokhrel. 1994. *The Kathmandu Post*, 26 March, p.4.
2920. **Media Should Rise Above Politics**
Ramesh Sharma. 2001. *The Rising Nepal*, 20 May, p.6.
2921. **Need to Revamp Non-aligned News Pool**
Navin Chhetri. 1996. *The Kathmandu Post*, 12 May, p.4.
2922. **Nepalese Press: Ideals and Realities**
Gajendra R. Shrestha. 1994. *The Rising Nepal*, 23 November, p.4.
2923. **Nepali Perspectives of Recent Indo-Sri Lanka Relations: A Sample Survey of the Nepali Press and the Public Opinion**
Bhim B. Rawal and Krishna Hachhethu. 1987. *CNAS Forum Current Issue*, Series no.3, CNAS.
2924. **Nepal's Press**
Prakash Rimal, Jagadish Pokhrel, Ila Sharma and Achyut Aryal. 2000. In *Nirbachan 2056 Election E-bulletin: A day-by-Day Account of Nepal's 1999 General Election*. pp.9-13.
Kathmandu: Medialine.
2925. **News that Made no News**
Prakash Dahal. 2001. *The Rising Nepal*, 25 September, p.4.
2926. **Palace Intigue in Kathmandu and the Press in Nepal**
Akhilesh Upadhyaya. 2002. In *The Mission: Journalism, Ethics and the World*. Joe Atkins, ed., pp.181-185. Ames: Iowa State University Press.

2927. **Politico-Cultural Linkages: Role of Media**
Regina Mulay-Parakh. 2001. In *India and Nepal: Big Power-Small Power Relations in South Asia*. M.D. Dharamdasani, ed., pp.153-160. New Delhi: South Asian Publishers.
2928. **Power Journalism**
Damodar Khadka .1991. *The Rising Nepal*, 1 June, p.4.
2929. **Press Performance in Nepal During Two Political Climates**
Subhadra Belbase and James E. Murphy. 1983. *Journalism Quarterly* 60:61-66.
2930. **Private Newspapers, Political Parties and Public Life in Nepal**
S. Wolf, J. Whelpton, M. Gaenzle and R. Burghart. 1991. *European Bulletin of Himalayan Research* 1:3-15.
2931. **Publicity-Shy Press Barons**
Bijay Aryal. 1995. *The Rising Nepal*, 21 June, p.4.
2932. **Royal Palace Incident: A Journalist's Dilemma**
Tarun Poudel. 2001. *Space Time Today*, 2 November, p.3.
2933. **The Elections: Role of Mass Media**
Jyoti Shrestha. 1994. *The Rising Nepal*, 23 October, p.4.
2934. **The Global Media, the Probe Commission and the Assassination of Nepal's Royal Family: Questions Unasked and Unanswered**
Bipin Adhikari and S.B. Mathe. 2001. *Himalayan Research Bulletin* 21(1):45-66.
2935. **The Mahakali Treaty: Evaluation of News Coverage**
Angela Dietrich and Tapan K. Bose. 1997. *SAFHR Occasional Paper-02/91*, pp.1-7. Kathmandu: SAFHR.
2936. **The Nexus Between Politics and Journalism in Nepal**
Kiran Subba. 1999. <http://www.thehoot.org>.
2937. **The Polls and the Press**
Sanjay Upadhyaya. 1991. *The Rising Nepal (Special Supplement, Election 91)*, 22 May, p.7.
2938. **The Press and the Popular Movement**
Rabin M. Shakya. 1997. *The Rising Nepal*, 10 April, p.4.
2939. **The Press in Nepal is not Otherwise Muzzled** (interview)
Kanak Mani Dixit. 2001. <http://www.thehoot.org>.

१३.२ मिडिया र संसद Media and Parliament

2940. ठूला भ्रम साधारण सत्य
विजयकुमारा २०५४। *कान्तिपुर*, १० साउन, पृ. ४।
2941. नेपालका सञ्चारमाध्यम र जनदृष्टिकोणको प्रश्न
केशव पौडेल २०४८। *गोरखापत्र*, २२ पुस, पृ. ४।
2942. नेपाल टेलिभिजन, विशेष अधिवेशन र प्रत्यक्ष प्रसारण
दुर्गानाथ शर्मा २०५२। *कान्तिपुर*, ८ असोज, पृ. ४।
2943. प्रजातन्त्र, संसद र पत्रकारिता
आनन्दराम आचार्य २०५०। *गोरखापत्र*, १५ भदौ, पृ. ४।
2944. विद्युतीय सञ्चारमाध्यममा संसदीय समाचार स्थिति र प्रभाव
ध्रुवकुमार देउजा २०५३। *गतिविधि*, २७ माघ र ५ फागुन, पृ. ५।
2945. संसद, टेलिभिजन क्यामेरा र प्रभावकारिता
नाम उल्लेख नभएको २०५४। *कान्तिपुर*, २७ साउन, पृ. १।
2946. संसदमा पत्रकारबिनाको पारदर्शिता
के. सुवेदी २०५३। *साप्ताहिक विमर्श*, २५ साउन, पृ. २।
2947. संसदमा पारदर्शिताको भाषण र प्रेसप्रतिको व्यवहार
टङ्क पन्त २०५६। *आजको समाचारपत्र*, ३ साउन, पृ. ४।
2948. संसदमा महिलाहरूका सम्बन्धमा उठाइएका सवालहरू र
पत्रकारहरूको अवधारणा
उमा अधिकारी २०५३। *गतिविधि*, २८ पुस, पृ. ५।
2949. संसद र पत्रकार (सम्पादकीय)
कान्तिपुर। २०५४। २६ असार, पृ. ४।
2950. संसद र प्रेस (सम्पादकीय)
कान्तिपुर। २०५३। ७ पुस, पृ. ४।
2951. संसद र प्रेस: सूचना प्रवाहको स्थिति
सोमनाथ घिमिरो २०५८। *खबर*, असोज-कात्तिक, पृ. १०-१२।
2952. संसद र सञ्चारमाध्यम
विजय चालिसे २०५६। *पत्रकारिता*, मङ्सिर, पृ. ४३-५०।
2953. संसद र समाचार
शिव गाउँले २०५६। *खबर*, असार-साउन, पृ. १-४।
2954. संसद, सञ्चारमाध्यम र सूचनाको पहुँच
विजय चालिसे २०५४। नेपाल आमसञ्चार प्रशिक्षक सङ्घ र फ्रेडरिक
इवर्ट स्टिफ्टुङ्गद्वारा पोखरामा आयोजित गोष्ठीमा प्रस्तुत कार्यपत्र,
५-६ चैत।

2955. **संसद-समाचार संप्रेषणको सन्दर्भमा**
ध्रुवकुमार देउजा। २०५३। *गोरखापत्र*, १५ असार, पृ. ६।
2956. **संसदीय गतिविधि र सञ्चारमाध्यम**
विश्वमणि पोखरेला। २०५६। *खबर*, भदौ-असोज, पृ. १४-१५।
2957. **संसदीय पारदर्शिता र पत्रकार (सम्पादकीय)**
कान्तिपुर। २०५३। २२ साउन, पृ. ४।
2958. **संसदीय रिपोर्टिङ्ग: खुल्ला संस्कृतिका लागि दक्ष हातको अपेक्षा**
दमननाथ ढुङ्गाना। २०५४। *युगसम्वाद*, १० भदौ, पृ. २।
2959. **संसदीय विशेषाधिकार र प्रेस**
जयप्रकाश आनन्दा। २०५३। *गतिविधि*, ७, १४ र २१ पुस, पृ. ५।
2960. **संसदीय विशेषाधिकार र प्रेस**
जयप्रकाश आनन्दा। २०५४। *पत्रकारिता स्मारिका*। सुरेश आचार्य र अरूहरू, सं., पृ. ११-१४। काठमाडौं: नेपाल पत्रकार महासङ्घ, केन्द्रीय समिति।
2961. **संसदीय समाचार सम्प्रेषण: केही समस्या, केही सुझाव**
श्रीरामसिंह बस्नेता। २०५५। *पत्रकारिता*, भदौ-असोज, पृ. १४-१६।
2962. **संसदीय समितिमा खुला प्रेसको अनुभव**
के.पी. गौतमा। २०५७। *गोरखापत्र*, २९ असार, पृ. ६।
2963. **सञ्चारकर्मी कारिन्दा होइनन्**
श्रीरामसिंह बस्नेता। २०५१। *कान्तिपुर*, १४ वैशाख, पृ. ४।
2964. **सांसद, प्रेस र जनता**
हिरण्यलाल श्रेष्ठ। मिति थाहा नभएको। नेपाल ल सोसाइटीद्वारा आयोजित गोष्ठीमा प्रस्तुत कार्यपत्र।
2965. **सांसदहरूको वज्र पत्रकारको टाउकोमा**
सञ्जीव पाल्पाली। २०५३। *नेपालीपत्र*, २५ असोज, पृ. ६।
2966. **सांसदहरू सञ्चारमाध्यमबाट के चाहन्छन्?**
रघु पन्त। २०५६। *खबर*, असार-साउन, पृ. ५-८।
2967. **सरकार, सदन र समाचारपत्र: सन्तुलनको सीमा**
विनयकुमार कसजू। २०४९। *कान्तिपुर*, १० चैत, पृ. ४।
2968. **स्वतन्त्र प्रेस र संसदीय गरिमा**
सूर्य सुवेदी। २०५०। *कान्तिपुर*, ३१ भदौ, पृ. ४।
2969. **Coverage of Parliamentary Proceedings: Let the Media Decide**
Mukti Rijal. 1992. *The Rising Nepal*, 11 August, p.4.

2970. **Parliament Reporting Challenges**
Rabin Man Shakya. 1994. *The Rising Nepal*, 25 March, p.4.
2971. **Parliament Reporting How Should it be Done?**
Rabin Man Shakya. 1992. *Sunday Despatch*, 19 July, p.6.
2972. **Parliamentary Reporting: Much to be Done**
Rabin Shakya. 1999. *The Rising Nepal*, 30 August, p.5.
2973. **The Role of Press in Consolidating Democracy**
Gopal Sharma. 1991. *The Rising Nepal*, 13 March, p.4.

१३.३ सङ्कटकालमा पत्रकारिता Journalism During Emergency

2974. **कमजोर बनाइँदैछ नेपाली प्रेस जगत**
मल्ल के. सुन्दरा २०५८। *कान्तिपुर*, १९ पुस, पृ.६।
2975. **किन बन्धकमा परेको छ नेपाली प्रेस?**
नाम उल्लेख नभएको। २०५८। *ज्वाला*, १ चैत, पृ.४।
2976. **नागरिक समाज र सञ्चारमाध्यमको भूमिका**
शोभा गौतमा २०५९। *स्पेसटाइम*, १७ कात्तिक, पृ.७।
2977. **पत्रकारिता जगत र वर्तमान सङ्कटकाल**
श्रीकान्त रेग्मी। २०५८। *नेपाल समाचारपत्र*, १८ पुस, पृ.४।
2978. **प्रेस जगतले चासो राख्नु पर्ने विषय**
ईश्वरी वार्ले। २०५८। *जनधारणा*, २३ फागुन, पृ.६।
2979. **प्रेसको दोहोरो दायित्व**
कुन्दन अर्याल। २०५८। *खबर*, मङ्सिर-पुस, पृ.१-४।
2980. **प्रेसलाई सिक्रीले बेरेको मात्र हो, बाँधेको होइन**
रामकृष्ण रेग्मी। २०५९। *नेपाल समाचारपत्र*, १२ साउन, पृ.४।
2981. **प्रेसले पश्चाताप गर्नु नपरोस्**
लेखनाथ भण्डारी। २०५९। *घटना र विचार*, २२ जेठ, पृ.४।
2982. **लेख्नुको अर्थ बाँकी रहेन कि!**
शुभशङ्कर कँडेला २०५९। *जनधारणा*, २० असार, पृ.८।
2983. **विश्व प्रेस दिवस र नेपाल**
राजेशमान के.सी.। २०५९। *कान्तिपुर*, २० वैशाख, पृ.७।
2984. **सङ्कटकालीन अवस्थामा प्रेसको सीमा**
ललितबहादुर बस्नेत। २०५८। *खबर*, मङ्सिर-पुस, पृ.६-७।

2985. **सङ्कटकालको नेपाली पत्रकारिता**
सङ्गीता लामा २०५९। अप्रकाशित प्रतिवेदन, खोज पत्रकारिता केन्द्र, हिमाल एसोशिएसन।
2986. **सङ्कटकालको नेपाली प्रेस: संयम कि समर्पण?**
महेन्द्र विष्ट। २०५८। *नेपाल समाचारपत्र*, २३ मङ्सिर, पृ. ४।
2987. **सङ्कटकालको भुमरीमा प्रेसलाई हेर्दा**
महेन्द्र विष्ट। २०५९। *पत्रकारिता*, भदौ-मङ्सिर, पृ. ७-११।
2988. **सङ्कटकालपछिको पत्रकारिता**
बबिता बस्नेता २०५९। *युगसम्वाद*, ७ वैशाख, पृ. ५।
2989. **सङ्कटकालपछिको पत्रकारिता**
बबिता बस्नेता २०५८/२०५९। *खबर*, चैत २०५८-वैशाख २०५९, पृ. ११-१२।
2990. **सङ्कटकालमा पीडित प्रेस र उपचारको हक**
टीकाराम भट्टराई। २०५९। *खबर*, मङ्सिर-पुस, पृ. १-५।
2991. **सङ्कटकालमा प्रेसको संवैधानिक सीमा र बन्देज**
टीकाराम भट्टराई। २०५८। *कान्तिपुर*, २ पुस, पृ. ६।
2992. **सङ्कटकालमा सञ्चारमाध्यमहरूको भूमिका**
तारा बराल। २०५८। *गोरखापत्र*, २९ मङ्सिर, पृ. ६।
2993. **सङ्कटकालमा सूचना प्रवाह**
सोमनाथ घिमिरो। २०५८। *खबर*, माघ-फागुन, पृ. १-४।
2994. **सङ्कटकालमा सूचना प्रवाह कस्तो हुनुपर्छ?**
सोमनाथ घिमिरो। २०५८। *गतिविधि*, १४ पुस, पृ. २।
2995. **सङ्कटकालमा सूचना प्रवाहका समस्या**
सोमनाथ घिमिरो। २०५९। *प्रकाश*, ३० वैशाख, पृ. ५।
2996. **सङ्कटकाल र प्रेसमा परेको असर**
कुन्दन अर्याल। २०५९। *बुधवार*, ४ वैशाख, पृ. ३।
2997. **'सङ्कटकाल र प्रेस' बारे कसले के भने?**
कमल गिरी। २०५८। *हाँक*, २१ चैत, पृ. ३।
2998. **सङ्कटकाल र प्रेस-स्वतन्त्रता**
किशोर के.सी.। २०५८। *गोरखापत्र*, १५ मङ्सिर, पृ. ७।
2999. **सङ्कटकाल र प्रेस-स्वतन्त्रता**
ललितबहादुर बस्नेता। २०५८। *राजधानी*, १२ फागुन, पृ. ७।
3000. **सङ्कटकाल र यसपछि सञ्चारमाध्यमको भूमिकामा परिमार्जन**
आनन्द आदित्या। २०५८। *राष्ट्रवाणी*, ७ चैत, पृ. २।

3001. **सङ्कटकाल र सञ्चारमाध्यमको भूमिका**
आनन्द आदित्या २०५८। *जनधारणा*, ८ चैत, पृ.६।
3002. **सङ्कटकाल र सरकारी सञ्चारमाध्यम**
प्रभुनारायण बस्नेता २०५८। *घटना र विचार*, २७ मङ्सिर, पृ. २।
3003. **सङ्कटकाल, सरकार र सञ्चारमाध्यम**
गोविन्द अधिकारी। २०५८। *कान्तिपुर*, पृ.७।
3004. **सङ्कटकाल: समाचारले धान्न नसकेको समाचार**
जगत नेपाल। २०५९। *विमोचन* २९(५):१२-१३।
3005. **सङ्कटको अनुभूति सञ्चारकर्मीलाई सोधे हुन्छ**
यानेन्द्र विवशा २०५८। *नयाँ दिशा दैनिक नवौँ वर्ष प्रवेश विशेषाङ्क*।
गोविन्दबहादुर थापा, सं., पृ.२९-३०। बुटवल: जागृति प्रकाशन प्रा.लि.।
3006. **सङ्कटको पत्रकारिता वृद्ध शृङ्गार होइन**
द्वारपाल। २०५८। *नेपाल समाचारपत्र*, ६ पुस, पृ.४।
3007. **सञ्चारक्षेत्र र सरकारबीच बढ्दो दूरी**
एनपी पन्ता २०५८। *राजधानी*, २४ फागुन, पृ.७।
3008. **समाचार रोकिए सन्सनी फैलिन्छ**
ध्रुवहरि अधिकारी। २०५८। *नेपाल समाचारपत्र*, १५ मङ्सिर, पृ.४।
3009. **सूचना, सुरक्षा र स्वतन्त्रता**
पूर्ण बस्नेता २०५९। *जनएकता*, ६ जेठ, पृ.२।
3010. **हुकुमी शैली, तर कसको?**
गुणराज लुईटेला २०५८। *कान्तिपुर*, १० पुस, पृ.७।
3011. **Covering the Crisis (A Content Analysis of Six Nepali Broadsheet Newspapers During State of Emergency in Nepal)**
Binod Bhattarai. 2003. Unpublished report, Centre for Investigative Journalism, Himal Association.
3012. **Four Months Later: Consequences of the State of Emergency and of the Fight Against 'Maoist Terrorism': Attacks on Freedom of the Press**
Vincent Brossel. 2002. Unpublished report, Reporters Without Borders.
3013. **RSF List Shows Many Surprises**
Damakanta Jayshi. 2002. *The Kathmandu Post*, 28 October, p.5.
3014. **State of Emergency and Press Freedom in Nepal**
Kavita Menon. 2002. *Free Expression*, December, pp.10-11.